

แบบที่ ๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing)

เป็นการฝึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเทียบเคียงประสบการณ์ มี ๔ วิชาประกอบด้วย

- ๑) วิชาที่ HK๐๕ การสร้างการมีส่วนร่วม ๒) วิชาที่ HK๐๖ สวัสดิการชุมชน
๓) วิชาที่ HK๐๗ การสร้างการเรียนรู้โดยชุมชน ๔) วิชาที่ HK๐๘ การส่งเสริมอาชีพโดยวิถีสวนชุมชน

วิชาที่ HK๐๕ การสร้างการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๑ แหล่ง

๑. ธรรมนูญตำบลห้วยแก้ว

แผนภาพวิชาที่ ๕ วิชาการสร้างการมีส่วนร่วม

๑. หลักการ

ตำบลห้วยแก้ว ได้ยกฐานะจากสภาตำบลห้วยแก้วเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ (ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗) ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ลำดับที่ ๒๐๔๙ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ และ ๒๕๔๐ ผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ บนพื้นที่ ๙๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๓,๕๖๗ ไร่ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นจำนวน ๑๔ หมู่บ้าน มีครัวเรือน ๑,๓๒๒ ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น ๔,๗๕๒ คน แยกเป็นชาย ๒,๓๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๔ หญิง ๒,๔๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีโครงสร้างส่วนราชการทั้งหมด ๖ ส่วนราชการ มีการพัฒนาและบริหารจัดการงานบนฐานของการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและมีรูปธรรมในการดำเนินงาน มีผู้นำชุมชนและแกนนำเป็นตัวแทนในการร่วมคิด ร่วมพัฒนา มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาคท้องถิ่น ท้องที่ ประชาชน และหน่วยงานราชการ โดยนำใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในระดับองค์กรระดับชุมชน และระดับครัวเรือน ด้วยลักษณะเด่นของผู้นำชุมชนที่ประสานความร่วมมือเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกพื้นที่เข้ามาสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน จากข้อมูลการมีส่วนร่วมของสมาชิกในครัวเรือนประชาชน มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา ๓,๒๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔๐ ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่เข้าร่วมเวทีประชาคมหรือการเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านจำนวน ๙๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗๓ กิจกรรมร่วมทำแผนชุมชนตำบลจำนวน ๕๔๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘๑

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีกระบวนการพัฒนาตำบลที่สอดคล้องกับวิถีของชุมชน มีการทำงานร่วมกับองค์กรในพื้นที่ ๔ องค์กรหลัก มุ่งเน้นให้ชุมชนในตำบลห้วยแก้วเป็นชุมชนนออยู่โดยใช้การมีส่วนร่วมเป็นพลังหนุนเสริมเพื่อนำไปสู่การจัดการตนเอง โดยยึดหลักการพัฒนาสำคัญ ๓ หลัก ดังนี้

๑.การมีส่วนร่วม คือ กลไกหลักในการสร้างชุมชนในตำบลห้วยแก้วให้เป็นชุมชนนออยู่มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของแกนนำชุมชนทุกกลุ่มทั้งผู้นำในพื้นที่(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) กลุ่มและกองทุนต่างๆในหมู่บ้าน ปรชาญชุมชน รวมทั้งหน่วยงานและองค์กรต่างๆในพื้นที่ด้วยการร่วมพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติ ร่วมออกแบบวางแผน ประสานความร่วมมือ ร่วมสะท้อนปัญหาและร่วมพัฒนาให้เป็นไปอย่างมีความเสมอภาค โดยใช้เวทีประชาคมระดับหมู่บ้าน ประชาคมระดับตำบล และใช้เวทีการประชุมบูรณาการท้องถิ่นท้องถิ่นไม่ทิ้งกัน เป็นประจำทุกเดือน อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เป็นเวทีหลักของตำบลที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของชุมชน กำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และมีการประชุมถอดบทเรียนร่วมสร้างธรรมนูญตำบลร่วมกัน ซึ่งกำหนดกฎกติกาชุมชนครัวเรือนนออยู่นามองเพื่อนำไปสู่ตำบลนออยู่และชุมชนการจัดการตนเองอย่างเข้มแข็งต่อไป

๒.การบริหารจัดการที่ดี เป็นอีกกลไกหลักที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว มีอยู่ด้วยกัน ๕ ประการ ได้แก่

(๑) การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

(๒) การร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว และประชาชนในการดำเนินโครงการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา

(๓) การแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติงานอย่างแท้จริงในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

(๔) การติดตามและประเมินผลโครงการในการดำเนินโครงการ

(๕) ความเพียงพอของงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอ

๓.หลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการน้อมนำหลักการพัฒนาตนเอง ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวยึดถือ อันประกอบด้วย พอเพียงด้านสังคม เช่น กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านคำกาน้อย บ้านสุขสำราญ ผลิตข้าวและปลูกผักพื้นบ้าน ปลอดสารพิษ เพื่อการบริโภค และลดโรคลดภัยสุขภาพ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการฐานที่มั่นคงและแข็งแรง พอเพียงในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดรอบคอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานปฏิบัติการในระดับพื้นที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘หรือระเบียบ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการในการสร้างการมีส่วนร่วมหลัก คือ การจัดประชุมบูรณาการ โดยความร่วมมือกันกับ ๔ องค์กรหลักประกอบด้วย ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานรัฐ และประชาชน ในการจัดเวทีผู้นำประชุมบูรณาการภายใต้แนวคิด ท้องถิ่น ท้องที่ ไม่ทิ้งกัน ทั้งนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ได้จัดโครงการและกิจกรรมเพื่อให้การดำเนินงานการจัดประชุมบูรณาการเป็นประจำอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนสร้างแรงจูงใจเกิดความยั่งยืน เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมสามารถเรียนรู้ได้

๒.วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้เกิดความเข้าใจกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของ ๔ องค์กรหลัก

๒) เพื่อเรียนรู้รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของ ๔ องค์กรหลัก

๓) เพื่อให้เกิดแนวคิดการในการนำใช้พัฒนางานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เนื้อหาการเรียนรู้

- ๑) การสร้างการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน
- ๒) การบริหารจัดการที่เป็นระบบ เปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
- ๓) การจัดตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีผู้แทนจากทุกฝ่ายครอบคลุมทั้ง ๔ องค์กรหลัก
- ๔) การสร้างความสามัคคีทั้งในการดำเนินงานภายใต้การทำงานร่วมกับ ๔ องค์กรหลัก
- ๕) การนำใช้ทุนและศักยภาพที่มีในตำบลโดยวิถีสวนชุมชนผสมผสานเพื่อการพัฒนาชุมชน
- ๖) การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยการแก้ปัญหาที่สะสมอยู่ในทุกครัวเรือน ทุกชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การทำแผน วางแผน และดำเนินการตามแผนนั้นด้วยตนเอง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

- ประกอบด้วย ๑ แหล่งเรียนรู้ได้แก่
- ๑) ธรรมนูญตำบลห้วยแก่ง

๕. กลุ่มเป้าหมายผู้มาเรียน

๑. ปลัด
๒. ผู้อำนวยการโรงเรียน
๓. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม
๔. นักพัฒนาชุมชน
๕. นักวิชาการศึกษา
๖. ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๗. ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชน
๘. ตัวแทนคณะกรรมการหมู่บ้าน
๙. ประธานสภาเด็กและเยาวชนตำบล
๑๐. ประธานกลุ่มสตรี
๑๑. ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
๑๒. ประธานกลุ่มอาชีพ
๑๓. ประธานกองทุนหมู่บ้าน

แหล่งเรียนรู้ที่ ๑ ธรรมนูญตำบลห้วยแก่ง

สถานที่ : ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก่ง อ.กุดชุม จ.ยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณลักษณะของผู้นำ	เบอร์โทร
๑. นายสำรวย มีไชย	ประธาน	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๓ ๓๘๑๓๐๑๒
๒. นายบุญมี กาลจักร	คณะกรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๒ ๑๕๓๓๑๖๕
๓. นายอนุสรณ์ สรสิทธิ์	คณะกรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๐ ๑๔๒๔๒๗๓

๒. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

- ๑) เพื่อเรียนรู้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของ ๔ องค์กรหลัก ท้องถิ่น ท้องที่ ประชาชน หน่วยงาน
- ๒) เรียนรู้เครื่องมือในการจัดระเบียบสังคม แนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมระดับหมู่บ้าน โดยปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม จารีตประเพณี และไม่ขัดต่อกฎหมาย
- ๓) เพื่อเรียนรู้การพัฒนาและนำใช้ธรรมนูญตำบล

๓. ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

ตามที่ศูนย์พหุภาคีการพัฒนาจังหวัดยโสธร ได้นำตัวแบบการพัฒนาจังหวัดยโสธร ตามวิสัยทัศน์ แผนพัฒนาภาคประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๑ “เป็นแนวทางการพัฒนาจังหวัดยโสธร โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุด “ยโสธร เมืองวิถีอีสาน อยู่ดีมีสุข” บนความพอเพียง เพื่ออนาคตลูกหลานชาวยโสธร” ซึ่งมีปัจจัยความสำเร็จ ๔ ประการ คือ เป็นคนดี มีปัญญา รายได้สมดุล สุขภาพแข็งแรง สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ สังคมอบอุ่น หลุดพ้น อาชญากรรม จัดตั้งกองทุนพึ่งพาตนเอง สร้างความเข้มแข็งของชุมชน ที่เป็นกลไกหลักในระดับปฏิบัติในพื้นที่ ที่จะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนปัจจัยความสำเร็จ ทุกด้าน

สภาองค์กรชุมชนตำบลห้วยแก้งและองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้งเป็นคณะกรรมการหลักในการขับเคลื่อนธรรมนูญหมู่บ้านอยู่ดี มีสุข คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลานตำบลห้วยแก้ง คณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้นำหมู่บ้านทั้ง ๑๔ หมู่บ้าน ในตำบลห้วยแก้ง และยังมีหน่วยงานราชการในพื้นที่ และประชาชน จึงได้กำหนดให้มีธรรมนูญ ตำบลห้วยแก้ง ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลห้วยแก้ง โดยได้ระดมความคิด ข้อเสนอแนะ และสรุป โดยความเห็นชอบของการประชาคมตำบลห้วยแก้ง เมื่อวันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อประกาศและให้มีผลใช้บังคับกับราษฎรหรือผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้าน ภายใน อาณาเขตตำบลห้วยแก้ง

ธรรมนูญตำบลฉบับนี้ จัดทำขึ้นไว้เพื่อเป็นการบังคับใช้ในระดับตำบล เพื่อเป็นการจัดระเบียบสังคม และเป็นการสร้างแนวทางการแก้ไขปัญหาของสังคมระดับหมู่บ้าน โดยเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และไม่ขัดต่อกฎหมาย มีสาระสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของประชาชน ในหมู่บ้าน ในการธำรงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม การทำนุบำรุงรักษาศาสนา การยึดถือระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขประกอบด้วย ๑๑ หมวด ๑๐๑ ข้อ ประกอบด้วย

๑) หมวดที่ ๑ บททั่วไป ประกอบด้วย ข้อ ๑- ข้อ ๗ เป็นหมวดที่ว่าด้วยการอธิบายความหมายของคำ จำกัดความต่างๆ และแนวทางการบังคับใช้ธรรมนูญตำบล พร้อมทั้งบัญญัติผู้รักษาการตามธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งธรรมนูญนี้ เรียกว่า ธรรมนูญหมู่บ้านอยู่ดี มีสุข คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลานตำบลห้วยแก้ง อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร ธรรมนูญหมู่บ้านนี้จะใช้บังคับภายในอาณาเขตของตำบลห้วยแก้ง ตั้งแต่วันถัดจาก วันที่ประชาคมหมู่บ้านลงมติรับรองเป็นต้นไป มีมาตรการทางสังคม ที่เป็นวิธีการที่คณะกรรมการหมู่บ้าน กำหนดขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลใดหรือลงโทษครอบครัวใดในหมู่บ้าน นอกเหนือจากที่เป็นการลงโทษปรับหรือที่ กฎหมายกำหนด โดยมีประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลห้วยแก้ง เป็นผู้รักษาการตาม ธรรมนูญนี้๒) หมวดที่ ๒ เรื่องที่ ๑ เป็นคนดี ประกอบด้วย ข้อ ๘ - ข้อ ๑๗ ว่าด้วยการสร้างจิตสำนึกให้คนใน พื้นที่เป็นคนดี ละเว้นความชั่ว เกรงกลัวต่อบาป สมาชิกทุกคนครอบครัวต้องรักษาศีล ๕ หากฝ่าฝืน คณะกรรมการหมู่บ้านต้องวักกล่าวตักเตือนและแจ้งต่อที่ประชุมและประชาสัมพันธ์ให้หมู่บ้านทราบ ตัวแทน แต่ละครอบครัวต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นต้น โดยมีคณะทำงานด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๓) หมวดที่ ๓ เรื่องที่ ๒ มีปัญญา ประกอบด้วย ข้อ ๑๘ - ข้อ ๒๕ ว่าด้วยการส่งเสริมให้คนในชุมชน ได้รับการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งในระบบการศึกษาและการศึกษานอกระบบ ซึ่งองค์กรหลักในชุมชน ประกอบด้วย บ้าน วัด หน่วยงานทางการศึกษา และส่วนราชการ ส่งเสริมสมาชิกของทุกคนครอบครัวให้ได้รับ การศึกษาทุกระดับทุกประเภท ให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต โดยมีคณะทำงานด้าน การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๔) หมวดที่ ๔ เรื่องที่ ๓ รายได้สมดุล ประกอบด้วย ข้อ ๒๖ - ข้อ ๓๒ ว่าด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และการออม โดยน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักคิด ส่งเสริมให้ทำ การเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านโดยไม่ใช้สารเคมี ส่งเสริมให้มีอาชีพทางเลือก เป็นต้น โดยมีคณะทำงานด้าน ส่งเสริมเศรษฐกิจ เป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบในหมวดนี้

๕) หมวดที่ ๕ เรื่องที่ ๔ สุขภาพแข็งแรง ประกอบด้วย ข้อ ๓๓ - ข้อ ๓๘ ว่าด้วย การส่งเสริมให้มีการ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการจัดบริการหน่วยงานภาครัฐ โดยทั่วถึงและเท่าเทียม เน้นให้หัวหน้า ครอบครัวส่งเสริมให้สมาชิกออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ให้คณะกรรมการหมู่บ้านจัดให้มีลานสุขภาพและ ราษฎรรวมกลุ่มออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ๆ ละไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที และจัดตั้งกลุ่ม ออกกำลังกายอย่างน้อย 1 กลุ่ม โดยให้ถือว่าเป็นหน้าที่พลเมือง ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย ผู้ผลิต/

ผู้จำหน่าย ในหมู่บ้านปฏิบัติตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข งดใช้ภาชนะที่เป็นโฟมบรรจุอาหาร ราษฎรเข้ารับการตรวจคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นในโรงพยาบาล อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยให้คณะทำงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๖) หมวดที่ ๖ เรื่องที่ ๕ สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ข้อ ๓๔ - ข้อ ๔๔ ว่าด้วยการดูแล ควบคุมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ทุกคนในหมู่บ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการปลูกป่าในหมู่บ้าน โดยต้องปลูกต้นไม้อย่างน้อย คนละ ๑ ต้นต่อปี ผู้ใดตัดต้นไม้ ๑ ต้น ต้องปลูกทดแทน ๑๐ ต้น ทุกครอบครัวต้องรักษาความสะอาดและจัดทำภูมิทัศน์บริเวณบ้านพักอาศัยให้น่าอยู่ คัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง ไม่ก่อมลพิษทางเสียง ทางอากาศ ทางน้ำ ทางกลิ่น หรือทางอื่นๆ หากฝ่าฝืนต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนหมู่บ้าน จำนวน ไม่เกิน ๕๐๐ บาท โดยให้คณะทำงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๗) หมวดที่ ๗ เรื่องที่ ๖ สังคมอบอุ่น ประกอบด้วย ข้อ ๔๕ - ข้อ ๕๕ ว่าด้วยการสร้างความรัก สามัคคี เอื้ออาทร และมีจิตสาธารณะ ส่งเสริมให้มีการจัดทำกิจกรรมร่วมกันของครอบครัวในงานประเพณี วันสำคัญต่างๆ มีการยกย่องเชิดชู เป็นคนดี ศรีหมู่บ้าน ดำเนินชีวิต โดยยึดหลัก "เศรษฐกิจพอเพียง" โดยให้คณะทำงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และคณะทำงานด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบร่วมกันในหมวดนี้

๘) หมวดที่ ๘ เรื่องที่ ๗ หลุดพ้นอาชญากรรม ประกอบด้วย ข้อ ๕๖- ข้อ ๗๓ ว่าด้วย การรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชนและการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย โดยมีคณะทำงานด้านการปกครองและรักษา ความสงบเรียบร้อย เป็นเจ้าภาพหลักในหมวดนี้

๙) หมวดที่ ๙ เรื่องที่ ๘ กองทุนพึ่งพาตนเอง ประกอบด้วย ข้อ ๗๔ - ข้อ ๗๗ ว่าด้วยการจัดตั้ง กองทุนพึ่งพาตนเอง ซึ่งหมู่บ้านต้องทำการจัดตั้งกองทุนในระดับหมู่บ้าน เพื่อเป็นเงินกองทุนสำหรับใช้จ่าย ในการพัฒนาหมู่บ้านและเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยมีคณะทำงานด้าน อำนาจการ เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๑๐) หมวดที่ ๑๐ เรื่องที่ ๙ การสร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการหมู่บ้าน(กม./ชุมชนเมือง) ประกอบด้วย ข้อ ๗๘ - ข้อ ๙๘ ว่าด้วย การจัดตั้ง คณะกรรมการหมู่บ้านการกำหนดแผนพัฒนาชุมชน การพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมหมู่บ้าน โดยมีคณะทำงานด้านอำนาจการ เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบหลักในหมวดนี้

๑๑) หมวดที่ ๑๑ บทเฉพาะกาล ประกอบด้วย ข้อ ๙๙ - ข้อ ๑๐๑ ว่าด้วยการละเมิดธรรมนูญตำบล การแก้ไขธรรมนูญตำบล การยกเลิกการใช้ธรรมนูญตำบล และการประกาศใช้ธรรมนูญตำบลห้วยแก่ง เมื่อ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีคณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญตำบลห้วยแก่งเป็นผู้รับผิดชอบ

กิจกรรมดำเนินการ

- ๑) ค้นหาจิตอาสาในพื้นที่และมีเวทีพูดคุยแบบเปิดกว้างในชุมชน เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน
- ๒) กำหนดบทบาท แบ่งหน้าที่ร่วมกัน เพื่อลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน วิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชน ทรัพยากร สังคม และปัญหาอื่นๆในชุมชน
- ๓) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำการวิเคราะห์ จัดลำดับปัญหาประเด็นต่างๆให้ชัดเจน
- ๔) ประสานความร่วมมือกับผู้นำในท้องถิ่น องค์กรภาคีเครือข่าย ทุกภาคส่วน ที่เห็นความสำคัญเข้าร่วมในการจัดทำธรรมนูญตำบล
- ๕) จัดเวทีกลางเพื่อเปิดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม เพื่อค้นหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคามของตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาแนวทางแก้ไขและพัฒนาตำบล
- ๖) นำผลการเปิดเวทีกลางมากร่างจัดทำเป็นธรรมนูญหรือข้อตกลง กติการ่วมกันโดยจัดให้เป็นหมวดหมู่ตามความต้องการของชุมชน
- ๗) นำร่าง ธรรมนูญตำบล มาเปิดเวทีกลางเพื่อนำเสนอต่อเวทีประชาคมเพื่อปรับปรุงแก้ไขและขอฉันทามติ
- ๘) จัดทำ ธรรมนูญตำบลฉบับสมบูรณ์ เผยแพร่และสื่อสารให้คนในตำบลผู้เกี่ยวข้อง ท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงาน และภาคประชาชน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

๙) ถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการใช้ธรรมนูญตำบลที่ผ่านมาว่าได้รับผลสำเร็จหรือไม่
สำเร็จจากการปฏิบัติอย่างไร

๑๐) ติดตาม รายงานผล ทบทวนธรรมนูญตำบลทุกปี

ผลการดำเนินงาน

๑) ด้านสังคม สร้างแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นคนดี สร้างการมีส่วนร่วมในหมู่บ้าน การเข้าถึงการศึกษา สร้างคนดีเป็นรากฐานที่ดีให้กับหมู่บ้าน เกิดความร่วมมือขององค์กรในพื้นที่ สร้างความสามัคคี มีการแก้ไขปัญหาาร่วมกันในพื้นที่

๒) ด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้ทุกคนรอบครัวร่วมปฏิบัติตามแนวทางการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ การออม จัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาความยากจน โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของหมู่บ้าน ตามกิจกรรม อาชีพ พร้อมจัดทำแผนพัฒนาอาชีพนั้นๆ

๓) ด้านสุขภาพ ช่วยให้ประชาชนการเข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่และครอบคลุม

๔) ด้านการปกครอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เกิดธรรมนูญตำบล มีกฎกติกาในพื้นที่ตำบลที่ทุกหมู่บ้านถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

๕) ด้านสิ่งแวดล้อม เกิดความร่วมมือในการดูแลรักษาความสะอาดทุกหมู่บ้านด้วยการสนับสนุนให้เกิดกองทุนจัดการขยะทุกหมู่บ้าน มีกิจกรรมการอนุรักษ์ ดิน น้ำ ป่า รวมกับหน่วยงาน และหมู่บ้านในทุกปี

ปัจจัยความสำเร็จ

๑) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน ส่วนราชการในพื้นที่ ที่ต้องการสร้างเครื่องมือเพื่อให้สร้างสังคมที่ดี

๒) การวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบสานสัมพันธ์ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่ายการทำงานในพื้นที่

กิจกรรมเด่น

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลโดยการนำใช้ธรรมนูญตำบล เพื่อการสร้างคามเข้มแข็งของชุมชน โดยบูรณาการร่วมกับ ๔ องค์กรหลักในพื้นที่ประสานงานกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัด สภาองค์กรชุมชนตำบล องค์กรภาคเอกชน และประชาชน เกิดภูิกษาชุมชน เกิดหมู่บ้านรักษาศีล ๕ บ้านโนนใหญ่ เกิดกิจกรรมงานศพ งานศพ ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

ขั้นตอน	สิ่งที่ต้องเรียนรู้	อุปกรณ์
การ นำ เข้า สู บทเรียน	๑)แนวคิด ความเป็นมาของการจัดทำธรรมนูญหมู่บ้านอยู่ดี มีสุข คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลาน ตำบลห้วยแก่ง	๑)แผนพับ การประกอบการบรรยาย
แนว ทาง การ เรียนรู้	๑)กระบวนการการสร้างความร่วมมือในการจัดทำธรรมนูญตำบล ๒)กระบวนการและขั้นตอนการจัดทำธรรมนูญตำบลห้วยแก่ง ๔)มาตรการและการบังคับใช้ธรรมนูญตำบล	๑) ธรรมนูญตำบลห้วยแก่ง
สรุ ป ผล การ เรียนรู้	๑) เยี่ยมชมเอกสารและเรียนรู้ ๒)ศึกษาธรรมนูญหมู่บ้านอยู่ดี มีสุข คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลานตำบลห้วยแก่ง ปัญหา อุปสรรค และ วิธีการแก้ไข ๓)ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน ๔) สรุป/แลกเปลี่ยน	-แผนพับ การประกอบการบรรยาย -ป้ายไวนิลคณะทำงาน เอกสาร

๑. ธรรมนูญ ตำบลห้วยแก้ง

รวมเวลา ๖๐ นาที

